

Bolig først i rus og psykisk helsearbeid

«Med riktig hjelp kan alle bo»

Lanseringsseminar Fafo

21. April 2017

Ann Nordal, seniorrådgiver, Hdir

Housing First modellen sammenfaller med sentrale føringer innen rus og psykisk helsefeltet

- Kunnskapsbasert metode
- Systematisk arbeid
- Teambasert oppfølging
- Brukermedvirkning, erfaringskonsulenter
- Recoveryorientert tenkning står sentralt:
 - Motivasjon til endring oppstår «innenfra»
 - Brukeren som ekspert på seg selv
 - Relasjoner mellom bruker og tjenesteutøver preges av likeverdighet, åpenhet, ærlighet og tillit

Kunnskapsbaserte satsinger

- Housing First
 - Bolig og tjenester på brukers premisser
- ACT/FACT – team, aktivt oppsøkende behandlingsteam
 - Samtidige tjenester fra** spesialisthelsetjenesten og kommunen
- IPS – Individuell jobbstøtte
 - Ordinært arbeid samtidig med behandling

Utprøving av ACT-team med gode resultater

- Aktiv og oppsøkende arbeidsform
- Tverrfaglig team med høy kompetanse, bredt sammensatt.
- Fleksibilitet og god tilgjengelighet

Målgruppen for ACT-team:

- *Alvorlig psykisk lidelse alene eller i kombinasjon med rusmiddelavhengighet*
- *Enkelttjenester når brukerne i liten grad*

ACT, FACT og andre samhandlingsmodeller implementeres stadig flere steder i Norge

Forskningsbaserte resultater:

- **Brukerne oppnår bedring på flere livsområder**
- **Halvering av antall døgnopphold i psykisk helsevern to år etter inntak i ACT**
- **Sterk reduksjon i oppholdsdøgn på tvang to år etter (55%)**

Individuell jobbstøtte (IPS)

Rettes mot mennesker med moderate/alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelproblemer som ønsker ordinært lønnet arbeid

- Brukers ønsker skal være styrende for valg av jobb
- Jobsøkingen starter tidlig
- Forutsetter et forpliktende samarbeid mellom bruker, jobbspesialist, arbeidsgiver, helsetjenesten og NAV
- Internasjonale studier viser at IPS har 2–3 ganger større effekt enn andre arbeidsrettede rehabiliteringsprogrammer

Foto: Ruth Barsten/NRK

Flerfaglige arbeidsfellesskap

- Psykisk helse- og rusarbeid krever stor grad av flerfaglig kompetanse
- Bedringsprosesser - langsiktig arbeid
- Andre viktige kompetanseelementer:
 - Etikk, verdier og holdninger
 - Relasjonskompetanse
 - Samhandlingsferdigheter
 - Metodekompetanse
 - Evne til å finne ressursene
 - Evne til å identifisere og forstå problemet

Tema i faglige retningslinjer og veiledere

- **Bolig;**
 - avgjørende for helse, selvstendighet og mestring
 - bør være på plass i god tid før utskrivelse fra spesialist-helsetjenesten eller løslatelse fra fengsel
- **Tjenester ;**
 - For personer med langvarig og alvorlige problemer forventes det at både kommune og spesialist yter tjenester – **Forløp 3 i veilederen**

